

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego i Transformacji Cyfrowej

DKOTC-WPP.053.1.2024.MMB
Warszawa, 23 lutego 2024 r.

Szanowny Panie,

odnosząc się do petycji z dnia 23 stycznia br., w sprawie uwzględnienia w programie nauczania szkół podstawowych lekcji dotyczących trzech zagadnień: zmian klimatu, szczepień ochronnych oraz elementów ekonomii, przekazuję poniższe wyjaśnienia dotyczące realizowanej obecnie w polskich szkołach, edukacji ekologicznej, edukacji zdrowotnej oraz edukacji finansowej.

Uprzejmie informuję, że treści zawarte w obowiązującej obecnie podstawie programowej umożliwiają nauczycielom poruszanie ww. tematyki z trzech obszarów, na lekcjach różnych przedmiotów. Jednocześnie należy pamiętać, iż treści nauczania z podstawy programowej nauczyciele indywidualnie rozwijają i doprecyzowują w swoich programach nauczania¹. Prawem każdego nauczyciela jest też dokonanie swobodnego wyboru metod nauczania i pomocy dydaktycznych odpowiadających jego koncepcji dydaktycznej.

W opinii Ministerstwa, wymagania, które zostały określone w podstawach programowych są kompleksowe, umożliwiają nauczycielom poruszanie ważkich i aktualnych tematów, w tym o zmianach klimatycznych, zapobieganiu chorobom oraz prawach ekonomii.

Przedmiotową tematykę znajdziemy w następującym obszarze nauczania:

- edukacja zdrowotna - *Fizyczny obszar rozwoju dziecka* (wychowanie przedszkolne), wychowanie fizyczne, przyroda, biologia, chemia, edukacja dla bezpieczeństwa, wychowanie do życia w rodzinie; edukacja zdrowotna ma w podstawie programowej² ujęcie holistyczne, obejmujące m.in. zagadnienia z zakresu zdrowia publicznego, medycyny, w tym wybranych jednostek chorobowych, dietetyki, praw i obowiązków pacjenta, udzielania pierwszej pomocy, zapobiegania i radzenia sobie ze stresem, znaczenia aktywności fizycznej dla zdrowia. Cele kształcenia i treści nauczania zostały dostosowane do potrzeb, wieku i rozwoju psychofizycznego uczniów na poszczególnych etapach edukacyjnych.

- edukacja klimatyczna - w ramach wychowania przedszkolnego, kształcenia zintegrowanego w klasach I-III oraz nauczania przedmiotowego na kolejnych etapach

¹ Art. 22a ustawy o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230).

² Dz. U. z 2017 r. poz. 356, z późn. zm.; Dz. U. z 2018 r. poz. 467, z późn. zm.

edukacji tj. na zajęciach z przyrody, geografii, biologii, chemii, fizyki, wiedzy o społeczeństwie, historii oraz historii i teraźniejszości.

- edukacja ekonomiczna – od roku szkolnego 2023/2024 w liceum ogólnokształcącym oraz technikum wprowadzono nowy przedmiot *biznes i zarządzanie*. Głównym celem przedmiotu jest wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności oraz kształtowanie postaw, które pozwolą na aktywne działanie i odnoszenie sukcesów na różnych polach – nie tylko w wymiarze biznesowym, lecz także prywatnym, rodzinnym, zawodowym i społecznym.

Jednocześnie obowiązek realizacji zagadnień dotyczących klimatu, zdrowia oraz ekonomii wprowadzono podczas zajęć z wychowawcą już od roku szkolnego 2020/2021 (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół*³).

O tym, jakie szczegółowe tematy omawiane są podczas zajęć z wychowawcą, decyduje każdorazowo wychowawca, mając na uwadze potrzeby konkretnej grupy uczniów, a także problemy sygnalizowane przez dyrektora szkoły, nauczycieli, rodziców oraz aktualną sytuację społeczno-zdrowotno-ekonomiczną.

Realizacja wskazanej tematyki podczas zajęć z wychowawcą może odbywać się z udziałem zaproszonych specjalistów w danej dziedzinie, wolontariuszy, przedstawicieli stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły.

Niezależnie od tego, szkoła zawsze może zorganizować dodatkowe zajęcia edukacyjne dotyczące ww. zagadnień.

Uczniowie poznają zatem szczegółowo zagadnienia wynikające z zapisów podstawy programowej, jak też mają sposobność omówienia z nauczycielem tematów spoza podstawy programowej, które szczególnie ich interesują.

Dodatkowo, Ministerstwo Edukacji Narodowej od wielu lat zwiększa działania edukacyjne w obszarze edukacji o zdrowiu, zmianach klimatu oraz ekonomii realizując własne działania oraz współpracując w tej kwestii z wieloma zainteresowanymi podmiotami (Ośrodkiem Rozwoju Edukacji, Ministerstwem Klimatu i Środowiska, Ministerstwem Zdrowia, Ministerstwem Finansów, Narodowym Bankiem Polskim).

Stoimy na stanowisku, iż cele kształcenia i treści nauczania z zakresu szeroko pojętej edukacji zdrowotnej, klimatycznej oraz ekonomicznej ustalone w podstawie programowej oraz podejmowane działania w pełni umożliwiają wyposażenie dzieci i młodzieży w odpowiednią wiedzę i umiejętności.

Obecnie, Ministerstwo nie przewiduje dodawania nowych obowiązkowych przedmiotów, gdyż raczej projektujemy zmniejszenie treści podstaw programowych (w celu odciążenia uczniów), nie zmniejszając równocześnie obecnie obowiązującego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych.

³ Dz.U. z 2020 r. poz. 1008

Z poważaniem

Małgorzata Szybalska
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/